

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

21 octombrie 2022
Nr. 216/10

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membrii	Midrigan Pavel Postica Alexandru

examinând în ședință închisă contestația declarată de către petenta Șpac Zinaida împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.830s-1081p/m din 13 septembrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 17 august 2022 asupra acțiunilor judecătorei Maria Muruianu de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru),-

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării.

La data de 17 august 2022 în adresa Inspecției judiciare a parvenit sesizarea înaintată de către Șpac Zinaida, în care s-au invocat acțiuni pretinse a fi ilegale ale judecătorei Maria Muruianu de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

În motivarea sesizării înaintate, a indicat că, în procedura de examinare a judecătorei Muruianu Maria de la 23.05.2022 este cauza civilă nr.2-10760/2022 la acțiunea lui Stogu Eudochim către Șpac Zinaida privind constatarea faptului de concubinaj.

Prin încheierea judecătorei din 27.05.2022 s-a acceptat în procedură generală spre examinare respectiva cerere. La fel prin încheiere la 27.05.2022 a fost aplicat sechestrul asupra bunului imobil din mun.Chișinău, str.Izvoarelor, 66m, nr.cadastral 0131130.210 și nr.cadastral 0131130.210.01.

Petenta a menționat că a depus o cerere de recurs împotriva acestei încheieri. La fel a menționat că contrar prevederilor art.166, 167 alin.(1) lit.a), b), c) și e), 168 alin.(2), 171 alin.(1) CPC, care sunt norme imperative, nu au fost respectate de către judecătorul Maria Muruianu, care urma să nu dea curs cererii de chemare în judecată.

Chiar dacă la cererea de chemare în judecată depusă au fost anexate 2 bonuri privind plata taxei de stat, suma achitată în total a fost de 15 000 lei. Însă reieșind din valoarea pretențiilor reclamantului la 1/2 cotă-parte din terenul și din casa nr.cadastral 0131130.210 și 0131130.210.01, valoarea cadastrală a căror este 1 075 892 lei, prin urmare taxa de stat achitată a fost mai mică cu 1 138,38 lei, iar o încheiere de scutire a taxei de stat nu există la dosar.

A mai invocat că reclamantul nu a respectat și alte acțiuni ce țin de certificare copiilor pentru alți participanți la proces. Astfel în opinia petentei judecătorul din neglijență sau din incompetență profesională a omis și a încălcat normele imperative ale legislației în procesul de înlăptuire a justiției. A solicitat tragerea judecătorului la răspundere disciplinară pe art.4 lit.b), c), i) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Maria Muruianu de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia nr.830s1081p/m din 13 septembrie 2022, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de către petenta Șpac Zinaida, pe motiv că în urma verificărilor efectuate, s-a constatat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterilor disciplinare pretinse, reglementate prin art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Pentru a decide astfel, Inspecția judiciară a reținut că, deși autorul sesizării invocă comiterea ilegalităților de către magistratul instanței de fond, în esență, alegațiile sale sânt raportate direct și în exclusivitate soluției adoptate prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27.05.2022 cu privire la primirea cererii pe rol și aplicarea măsurilor de asigurare.

În acest context, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor de către instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Prin urmare, dezacordul petentei Șpac Zinaida cu încheierea instanței de fond (Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27.05.2022) nu este suficient pentru responsabilizarea disciplinară a magistratului, care le-a adoptat.

Totodată, în sesizare s-a făcut referire la abaterea disciplinară prevăzută de art.4 alin.(1) lit.b), c), i) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, potrivit căror, constituie abatere disciplinară:

b) adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care intenționat sau din neglijență gravă au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția RM și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care RM este parte;

c) acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente;

i) încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.

Inspecția judiciară în rezultatul verificării argumentelor din sesizare, a constatat că prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău din 27 mai 2022 nr.2-10760/22, a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată depusă la 23.05.2022 de Stogu Eudochim împotriva Șpac Zinaidei privind constatarea faptului concubinajului, recunoașterea dreptului de proprietate comună asupra bunului imobil, atribuirea bunului imobil proprietate comună. S-a fixat ședința de judecată pentru 1 noiembrie 2022 ora 12:00. Totodată prin încheierea contestată a fost aplicat sechestrul pe bunurile litigioase.

Prin decizia CA Chișinău din 5 iulie 2022 a fost admis recursul declarat de Zinaida Șpac. S-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27.05.2022 de admitere parțial cererea de asigurare a acțiunii și soluționând problema în fond, s-a respins cererea de asigurare a acțiunii înaintată de Eudochim Stogu, ca neîntemeiată.

În continuare judecătorii numiți ai completului CA Chișinău în decizie au specificat că prima instanță neargumentat și fără justificare legală a admis parțial demersul privind asigurarea acțiunii, deoarece la examinarea cererii privind asigurarea acțiunii instanța ierarhic inferioară nu a ținut cont de prevederile legale. S-a depus cererea de asigurare a acțiunii fără a confirma necesitatea aplicării măsurilor asiguratorii prin înscrisuri corespunzătoare și nu este justificată aplicarea măsurilor solicitate, scopul cărei este de a conserva o anumită situație legală sau de fapt, pentru a proteja drepturile părții interesate, drepturi tangențiale cu obiectul litigiului.

Inspekția judiciară însă a menționat că judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii unei abateri disciplinare.

Pentru a reține săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a fi stabilit cert dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui din aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Din analiza relatărilor din sesizare în raport cu circumstanțele constatate în prezentul caz, se deduce echivoc lipsa unor date temeinice care să confirme bănuiele rezonabile a existenței abaterilor disciplinare prevăzute de normele art.4 alin.(1), inclusiv și indicate de petent lit.b), c) și i) din Legea cu privire la răspundere disciplinară a judecătorilor, în acțiunile judecătorului sesizat în procesul examinării cauzei și emiterea încheierii criticate.

Remediul legal pentru corectarea unor pretinse erori judiciare, constă în exercitarea căilor de atac, drept de care a beneficiat petentul și prin decizia CA Chișinău din 5 iulie 2022 nr.2r-1703/22 a fost admis recursul declarat de petent, s-a casat integral încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27.05.2022 de admitere parțială a cererii de asigurare a acțiunii, adică și în partea în care a fost respinsă cererea, iar soluționând problema în fond s-a respins integral ca neîntemeiată cererea de asigurare a acțiunii, inclusiv și în partea în care era respinsă de prima instanță ca neîntemeiată.

Aspectele invocate a pretinselor încălcări a dreptului de proprietate, opinia în aspect instructiv că urma să nu fie dat curs cererii de chemare în judecată, nu denotă fapte, acțiuni, manifestări a judecătorului prin care să fie afectate drepturile participantului la proces.

Inspekția judiciară remarcă faptul că, în cauzele care se află în examinare, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial, acționează fără restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții directe sau indirecte, inclusiv din partea participanților la proces. Independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ce impune ca nimeni să nu poată interveni în deciziile și modul de gândire a unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite.

Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspekției judiciare nr.830s1081p/m din 13 septembrie 2022, petenta Șpac Zinaida a depus o contestație în data de 6.10.2022.

Petenta a invocat faptul că a fost demonstrat prin decizia Curții de Apel Chișinău caracterul ilegal al încheierii emise în data de 27.05.2022. La fel a prezentat calcule care demonstrează că judecătorul nu a calculat corect quantumul taxei de stat, precum și nu a îndeplinit alte acțiuni care se impun odată cu primirea cererii de chemare în judecată, acțiuni care sunt imperativ expuse în art. 166-167 CPC.

Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspekției judiciare de respingere a sesizărilor"*.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspekției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *”Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă”*.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

Completul de examinare a contestațiilor, în acord cu constatarea inspectorului-judecător, reține că, faptele invocate de către petiționar ca încălcări admise de judecător, se rezumă la dezacordul acestuia cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 mai 2022 privind primirea spre examinare a cererii și aplicare a sechestrului pe bunurile imobile litigioase.

În același timp, Completul de examinare a contestațiilor indică că, unul din principiile activității Inspecției judiciare, prevăzute în Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 506/24 din 13 noiembrie 2018 este principiul respectării independenței judecătorului, precum și autorității de lucru judecat, prin care urmează a fi înțeles că verificările efectuate de Inspecția judiciară se desfășoară cu respectarea principiilor independenței judecătorilor, supunerii lor numai legii, precum și autorității de lucru judecat, controlul exercitat de Inspecția judiciară nu poate cuprinde hotărârile judecătorești supuse căilor de atac prevăzute de lege.

Așadar, Completul de examinare a contestațiilor conchide că, Consiliul Superior al Magistraturii, fiind organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești. În caz contrar, dacă Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, ar interveni în examinarea cauzei, s-ar expune în privința hotărârii adoptate, dând o apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor ține cont de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

În continuare, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că inspectorul-judecător întemeiat a raportat argumentele indicate în sesizare preponderent incidentului rezilierii contractului de asistență juridică și nu probatoriului abaterilor disciplinare, pretinse a fi comise de către judecător.

Pe de altă parte antrenarea Inspecției Judiciare sau a Colegiului disciplinar în examinarea corectitudinii calculării taxei de stat sau omisiunilor de procedură care se pretinde a fi comise de către judecătorul vizat ar constitui o imixtiune în litigiul sus menționat, odată ce

ședința de judecată a fost fixată pentru data de 01.11.2022 iar petenta a înaintat deja demersuri cu privire la acest aspect de procedură. Prin urmare obiecțiile de procedură urmează a fi soluționate în cadrul etapei de primire a cererii de chemare în judecată sau pe parcursul examinării cauzei respective în modul stabilit de Codul de Procedură Civilă.

În ceea ce privește constatarea expusă de către Curtea de Apel Chișinău care a casat încheierea din 27.05.2022 în partea ce ține de aplicarea sechestrului, se va reține faptul că însuși casarea unei hotărâri de către instanța ierarhic superioară nu poate constitui motiv de pornire a unei proceduri disciplinare, odată ce nu se regăsesc elementele constitutive ale răspunderii disciplinare și anume latură obiectivă și subiectivă. În cadrul cercetării de către inspecția judiciară nu au fost constatat că la emiterea încheierii de aplicare a sechestrului judecătorul vizat ar fi emis actul din intenție sau neglijență gravă.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către petenta Șpac Zinaida împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.830s-1081p/m din 13 septembrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 17 august 2022 asupra acțiunilor judecătorei Maria Muruianu de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Midrigan Pavel
	/semnătura/	Postica Alexandru